

СТ А Н О В И Щ Е

от

проф. д-р Емил Асенов Атанасов, вътрешен член на жури, УНСС, научна специалност - Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (контрол) относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност, професионално направление „Икономика“

Автор на дисертационния труд: Георги Тодоров Мардов

Тема на дисертационния труд: **„Корпоративен контрол върху верижния процес на доставки“**

Основание за представяне на настоящото становище: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно на утвърдено със Заповед № 210/27.01.2025 год год. , изменена със заповед № 272 /03.02.2025год.

1. Информация за докторанта

Докторантът Георги Тодоров Мардов получава средното си образование в Природо-математическата гимназия „Яне Сандански“ в гр. Гоце Делчев.

В периода 2008 – 2013 г. завършва бакалавърска и магистърска степен по специалност „Финансов контрол“ в катедра „Финансов контрол“ към Университета за национално и световно стопанство.

Съгласно заповед на ректора № 505 от 17.03.2016 г., се обучава по докторска програма отново в катедра „Финансов контрол“. Със заповед № 773 от 28.03.2023 г. е отчислен с право на защита на дисертационен труд.

Владее добре английски език.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Представеният от докторанта дисертационен труд, е разработен в обем от 162 страници и се състои от въведение, три глави, заключение, списък с използвана литература и използвани абривиатури. В изложението са приложени 40 графики и 1 таблица. Използвани са 164 на брой литературни източници, от които 27 са на български език и 137 на английски език.

Обект на изследването в дисертационния труд е корпоративният управленски контрол (управленският контрол от страна на мениджмънта на корпорациите) върху корпоративната верига на доставки или, накратко, върху верижния процес на доставки.

Предмет на изследването в дисертационния труд са управленските контролни системи във веригите на доставки и техните аспекти - институционален, функционален и инструментален.

Актуалността и значимостта на изследването произтичат от факта, че веригите на доставки са неизменна част от всяка икономическа система. Актуалността на изследването се разглежда в два аспекта – теоретичен и практико-приложен. Това е така, защото в теоретичен аспект се оказва, че липсва единство в научните среди относно дефиницията за веригата на доставки и управленския контрол върху нея. В контекста на избраната тема и съдържанието на извършеното изследване, все още съществува широк кръг от проблеми в теоретичен аспект, за които с помощта на научните изследвания, едно от които е извършено чрез настоящия дисертационен труд, могат да бъдат намерени решения.

Основните задачи, поставени в изследването, са общо седем :

- да се изследват съвременните теоретични постижения в областта на веригата на доставки ;
- да се изследва областта на веригата на доставки като цялостен процес и функционалността на всеки един от елементите (етапите) на цялостния процес;
- да се изследват приложимите достижения на теорията за управлението и контрола и неговите подвидове – корпоративен и управленски контрол;
- да се изследват съществуващите типове системи за управленски контрол върху веригата на доставки;
- да се изследват присъщите видове риск, касаещи функционирането на веригата на доставки;
- да се изследва възможността за създаване на теоретичен модел за корпоративен управленски контрол върху веригата на доставки, през призмата на трите аспекта (институционален, функционален и инструментален) на системата за управленски контрол;
- да се изследват предимствата и практическата приложимост на модела, който може да бъде създаден.

Изследователската теза, на дисертационния труд, се отнася до доказване на твърдението, че може да бъде изграден теоретичен модел, с практическа приложимост, за упражняване на корпоративен контрол върху верижния процес на доставки въз основа на трите аспекта на системата за управленски контрол, дефинирани които са: функционален, институционален и инструментален аспект.

На базата на основната изследователска теза са формулирани следните работни хипотези, които в края на изследването трябва да бъдат потвърдени или отхвърлени.

Първа хипотеза: Съществува обективна потребност от изследване на теорията посветена на верижния процес на доставки и изграждане на модел за ефективен и ефикасен корпоративен управленски контрол върху верижния процес на доставки, който да предполага практическа приложимост.

Втора хипотеза: Може да бъде изграден теоретичен модел за упражняване на корпоративен управленски контрол, въз основа на трите аспекта на системата за управленски контрол във веригата на доставки, които са: функционален, институционален и инструментален аспект

В уводната част на дисертационния труд е представена целта на изследването, а именно: да бъде разработен теоретичен модел за осъществяване на ефективен и ефикасен корпоративен контрол върху верижния процес на доставки, който да предполага практическа приложимост.

В глава първа на дисертацията са разгледани широк набор от дефиниции за „веригата на доставки“, което допринася за изграждането на цялостна представа за нейната същност и специфични особености. Веригата на доставки е представена и през призмата на цялостен процес (верижен процес на доставки) или съвкупност от процеси (снабдяване, производство, логистика, продажби, маркетинг), като всеки един от тях е разгледан поотделно.

В глава първа на дисертационния труд са решени първата и втората от задачите, посочени в уводната част на изследването.

Глава втора е посветена на теорията за управлението и контрола и неговите подвидове – корпоративен и управленски контрол. При разглеждането на теорията за корпоративния и управленския контрол, с помощта на методите на сравнението и обобщението, са очертани и синтезирани сходствата и различията във вижданията на множество специалисти в областта. В тази част на дисертацията са представени характерните особености на различните типове управленски контролни системи във веригата на доставки. Разгледани са също и присъщите на веригата на доставки видове риск.

В глава втора на дисертационния труд са решени третата, четвъртата и петата от задачите, дефинирани в началото на изследването.

В глава трета се съдържа разработеният теоретичен модел за упражняване на ефективен и ефикасен корпоративен контрол върху верижния процес на доставки, който се състои от шест елемента. Елементите на модела са съобразени с характерните особеностите на всеки един от процесите от веригата на доставки и специфичността на различните видове корпоративен управленски контрол, като всеки един от тях е представен поотделно.

При разглеждането на някои от контролните инструменти, включени в модела, са добавени и практически насоки за използването им.

В глава трета са решени шестата и седмата от задачи, посочени в уводната част на дисертационния труд.

Всяка от представените по-горе три глави завършва с изводи, до които е достигнал авторът по време на изследователския процес.

3.Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Според дисертанта, изследването изпълнява основната си цел, подцели и задачи, които са дефинирани в уводната част на дисертационен труд.

Потвърждава се първата хипотеза, че съществува обективна потребност от изследване на теорията посветена на верижния процес на доставки и изграждане на модел за ефективен и ефикасен корпоративен управленски контрол върху верижния процес на доставки, който да предполага практическа приложимост.

Втората работна хипотеза също се потвърждава, тъй като се доказва твърдението, че може да бъде изграден теоретичен модел за упражняване на корпоративен управленски контрол, въз основа на трите аспекта (институционален, функционален и инструментален) на системата за управленски контрол.

4.Оценка на научните и научно-приложни приноси

Докторанта Георги Мардов е представил в справка за приносите в своя дисертационен труд, които е формулирал в три пункта, които по-конкретно са:

- Нов подход при разглеждането на корпоративния контрол, който в настоящето изследване се разглежда като корпоративен управленски контрол;
- Предложено разнообразие от контролни инструменти, сред които има широк набор от контролни показатели (показатели за ефективност и ефикасност);
- Дефиниран теоретичен модел с практическа приложимост за упражняване на ефективен и ефикасен корпоративен управленски контрол, като при неговото описание са предоставени и практически насоки за неговото използване.

Представените приноси са реални и могат да бъдат ги приети с увереност. Те показват високата степен на познание на изследваната материя от страна дисертанта и са логично следствие от извършеното задълбочено изследване на осъществявания корпоративен контрол върху верижния процес на доставки

5.Оценка на публикациите

Дисертантът е представил четири публикации, които са авторски, и са свързани с темата на дисертационния труд, които са:

1. Научен доклад на тема „Верига за доставки - същност, контрол и управление“, във връзка с участие в конференция „Проблеми в теорията и практиката на контрола през втория програмен период 2014 - 2020“, организирана от катедра „Финансов контрол“

към УНСС, 2016 г. Публикуван в Сборник статии – София, Издателски комплекс - УНСС, 2017, стр. 193 – 202, ISBN 978-954-644-956-6

2. Научен доклад на тема „Предизвикателства пред съвременната верига за доставки“, във връзка с участие в „Четиринадесета международна научна конференция на младите учени“, организирана от УНСС, 2018 г. Публикуван в Сборник с доклади, Издателство на ВУЗФ, 2020, стр. 683 – 692, ISBN: 978-954-8590-68-6

3. Научен доклад на тема „Видове риск във веригата за доставки“, във връзка с участие в конференция „Стратегически насоки в развитието на контролните институции в България“, организирана от катедра „Финансов контрол“ към УНСС, 2019 г. Публикуван в Сборник с доклади, Академично издателство – УНСС, 2020, стр. 130 – 137, ISBN 978-619-232-277-9

4. Научен доклад на тема „Веригата за доставки и риска от измами в нея“, във връзка с участие в първа научна и бизнес конференция по логистика и управление на веригата на доставките „Знанието по логистика и управление на веригата на доставките в България: образование, бизнес, наука“, организирана от катедра „Логистика и вериги на доставките“ УНСС, 2019 г. Публикуван в Сборник, Издателски комплекс – УНСС, 2019, стр. 263-269, ISBN 978-619-232-240-3

6.Оценка на автореферата

Приложеният към дисертацията автореферат, е разработен в обем от 46 страници. В него коректно е отразено съдържанието на дисертационен труд, като са подчертани важните моменти от представената работа.

7.Критични бележки, препоръки и въпроси

С оглед на високото качество на представените научни резултати и приноси в дисертационния труд нямам критични бележки. Бих поставил пред дисертанта следния въпрос:

1.В каква област на веригите на доставки е възможно прилагането на технологията на изкуствен интелект, като инструмент за повишаване на ефективността на тяхното управление?

Препоръчам също така на дисертанта да продължи своите изследвания относно веригите на доставка и повишаване на тяхната функционална ефективност.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Представената дисертация представлява цялостно, самостоятелно и оригинално изследване което се отнася да актуален и значим проблематика. Докторантът Георги Мардов е извършил значителна изследователска, проучвателна и аналитична работа, чрез която убедително демонстрира висок капацитет на изследовател. Като резултат той е създал свое оригинално произведение относно корпоративния контрол върху верижния процес на доставки.

В изследването са демонстрирани значителни теоретични познания, използвани са съвременни и сполучливо подбрани методологични подходи и инструменти. Постигнати са значими изследователски резултати, които представляват разширяване и обогатяване на съществуващото знание и притежават безспорни приноси характеристики. Дисертацията отговаря напълно на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, на Правилника за неговото приложение, както и изискванията на Правилника за учебната дейност на УНСС. Оценката на получените резултати от изследването ми дават основание с убеденост да предложа на почитаемото жури да присъди на докторанта Георги Мардов образователната и научна степен „Доктор“ по икономика .

07.02.2025 год.

Подпис :

София

/ проф. д-р Емил Асенов./